

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-472

12.5.2025

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Følgeskade etter håndverkerfeil – krav om at skaden både skal være oppstått og konstatert i forsikringstiden?

Sikrede fikk oppført en bolig i 2014. I 2022 oppdaget han fuktmerker i himling, og det ble konkludert med at det over flere år hadde foregått en drypplekkasje gjennom beslag rundt takvindu. Under utbedringsarbeidet ble det avdekket en feil i konstruksjonen. Sikrede mente utbedring av skadene måtte dekkes under forsikringen som følgeskader etter håndverkerfeil. Foretaket avslo med henvisning til at følgeskaden av håndverkerfeilen oppsto før foretakets forsikringstid. Sikrede hadde kun hatt forsikring i foretaket siden 2020. I vilkårene fremgikk det blant annet at «Skaden må ha blitt konstatert innenfor tidsrommet forsikringen er gyldig i Storebrand». Det var på det rene at skaden var konstatert i forsikringstiden, med det oppsto uenighet om vilkårene i tillegg krevde at skaden også måtte være oppstått i foretakets ansvarsperiode. Nemndas flertall kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at vilkårene måtte forstås slik at skaden både måtte være inntruffet og konstatert i forsikringsperioden.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for følgeskader etter håndverkerfeil.

Sikrede kontaktet foretaket i september 2022 om fuktmerker i himling. Foretaket rekvirerte takstmann, som konkluderte i sin rapport med drypplekkasje over flere år gjennom beslag rundt takvindu.

Foretaket avslo etter det opplyste dekning 31.10.22, med henvisning til at skaden hadde oppstått før deres forsikringsperiode som startet 1.3.20.

Sikrede igangsatte utbedring av skaden og kontaktet foretaket på ny i desember 2022. Foretaket svarte at det kunne gjenoppta saken eller sende ut takstmann på ny dersom det fremkom nye opplysninger av betydning for saken.

Sikrede kontaktet foretaket igjen i februar 2023 med informasjon om at skaden var utbedret, og at det i forbindelse med utbedringsarbeidet var avdekket feil i konstruksjonen. Sikrede ba om å bli kontaktet. Det er noe uklart hva som deretter ble avtalt, men ny takstrapport ble innhentet i august 2023. Rapporten ble utferdiget etter at skaden var ferdig utbedret og var derfor basert på opplysninger fra sikrede og fra P, som hadde utført første takst. Rapporten opplyste at det ikke hadde vært tegn til lekkasje etter at sikrede fikk utført tekking rundt takvinduet på nytt.

Kort tid etter at den nye rapporten forelå, gjentok foretaket avslaget med samme begrunnelse. Sikrede ble rådet til å fremme sitt krav direkte mot entreprenør eller mot sitt tidligere forsikringsforetak.

Foretaket har forklart at sikrede tok kontakt på ny 1.9.24, men at foretaket 9.9.24 opprettholdt avslaget. Foretaket anførte nå at dekning forutsatte at skaden var oppstått plutselig, og at skade som hadde utviklet seg over tid ikke var omfattet av forsikringen.

Sikrede krever at foretaket erstatter skaden som følgeskade av håndverksfeil og eventuelt fremmer regresskrav mot hans tidligere forsikringsforetak dersom det mener det er grunnlag for det. Forsikringen dekker håndverksfeil i opptil ti år, og skaden ble oppdaget mindre enn ti år etter at arbeidet ble utført.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden har pågått over tid, fra arbeidet ble utført i 2014, og den har oppstått før foretakets forsikringstid. Dekningen omfatter ikke skader som oppsto før foretaket overtok risikoen. Vilårene fraviker ikke det generelle forsikringsrettslige prinsipp om at skaden må ha oppstått i forsikringstiden for å være dekket.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for følgeskade av håndverksfeil.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold:

Sikrede har «Super» forsikring som bl.a. omfatter «Håndverkerfeil»:

Forsikringen dekker utbedring av fysiske følgeskader på bygning, som er en direkte følge av håndverkerfeil. Utbedring av selve feilen/mangelen er ikke dekket.

Følgende forutsetninger må i henhold til vilårene være oppfylt:

- Skaden må være en direkte følge av håndverkerfeil utført på forsikringsstedet
- Arbeidet må være utført i forsikringstakers eiertid
- Arbeidet må være utført av godkjent/autorisert håndverker/entreprenør og i henhold til teknisk forskrift gjeldende på utførelses tidspunkt
- Skaden må ha blitt konstatert innenfor tidsrommet forsikringen er gyldig i Storebrand
- Det må dokumenteres med faktura at arbeidet er utført av autorisert håndverker i løpet av de siste 10 årene

Foretaket anfører at skaden må være inntruffet innenfor forsikringstiden og viser til innledningen i vilårene:

I dette vilåret får du informasjon om hvilke skader som dekkes av forsikringen, hvordan erstatningen beregnes og hvilke forutsetninger som må oppfylles for at du skal få dekket skaden. Forsikringen gjelder fysisk skade på forsikret bygning som fremkommer i forsikringsbeviset, inntruffet i forsikringstiden.

Ifølge ordlyden i håndverksvilåret dekkes «følgeskade» av håndverksfeilen. Det er derfor «følgeskaden» som utgjør forsikringstilfellet i denne dekningen, mens håndverksfeilen er den faren eller årsaken som omfattes. Det grunnleggende utgangspunktet i forsikringsretten er at forsikringstilfellet må oppstå i forsikringstiden, jf. HR-2020-1262-A avsnitt 26 med henvisning til jf. Rt-2000-59 på s. 67 og Rt-2014-379 avsnitt 19. Dette stemmer med det som fremkommer i den generelle innledningen til vilårene. Hvis forsikringstilfellet er inntruffet i forsikringstiden, er imidlertid foretaket ansvarlig selv om dette konstateres først etter at forsikringstiden er utløpt. Avgjørende for periodiseringen er derfor inntreffeestidspunktet, og ikke konstateringstidspunktet.

Håndverksdekningen sier i strekpkt. 4 at «Skaden må ha blitt konstatert innenfor tidsrommet forsikringen er gyldig i Storebrand». Ordlyden innebærer et unntak fra utgangspunktet ovenfor om at skaden ikke behøver å konstateres i forsikringsperioden hvis forsikringstilfellet inntreffer i

denne perioden. Derimot sier ordlyden ingenting om når skaden må inntreffe. I mangel av klar angivelse av dette må man falle tilbake på den generelle innledningen, som altså stemmer med det grunnleggende forsikringsrettslige utgangspunktet. Ifølge disse vilkårene må skaden derfor både være inntruffet og konstatert i forsikringsperioden. Skaden er her konstatert i forsikringsperioden, men startet før forsikringsperioden begynte å løpe, og faller derfor utenfor denne forsikringen.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er av en annen oppfatning enn flertallet og mener klager må gis medhold.

Saken gjelder krav om erstatning under superforsikring for følgeskader etter håndverkerfeil.

Foretaket har gjort gjeldende at klagers krav om erstatning ikke skal dekkes, som følge av at den opprinnelige håndverksfeilen ble utført og oppsto før foretakets forsikringstid.

Vilkårene i superforsikringen for følgeskader etter håndverkerfeil angir imidlertid bare at skaden må ha blitt konstatert innenfor tidsrommet forsikringen er gyldig hos selskapet.

Det er klart at konstateringstidspunktet er innenfor tidsrommet forsikringen er gyldig hos foretaket.

Ordlyden i foretakets vilkår på dette punktet avviker fra hva som er det grunnleggende utgangspunktet i forsikringsretten, om at forsikringstilfellet må oppstå i forsikringstiden.

Mindretallet mener det derfor må forstås slik at foretaket her har fraveket dette prinsippet i sin utvidede superdekning, ved kun å angi at forsikringstilfellet må ha blitt konstatert i forsikringstiden.

Det er et grunnleggende krav i forbrukeravtaler at avtalevilkår skal være klare og forståelige, jf. forbrukeravtaledirektivet (1193/13/EØF) artikkel 5, første setning.

Det heter videre at det er den tolkning som er mest gunstig for forbrukeren som skal gjelde ved tvil om forståelsen av et vilkår, se også avtaleloven § 37, første ledd nr. 3.

Mindretallet er derfor av den oppfatning at klager skal gis medhold i sitt erstatningskrav.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).